

Tárgytematika / Course Description

Művelődéstörténet alapjai

ALITVA1251

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Horváth Csaba Sándor

Félév / Semester: 2016/17/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 8/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A jelen turizmusra magasan kvalifikált, művelt, széles látókörű, a világban tájékozódni képes munkaerőt igényel. Ezt az ismeretanyagot és képességet adja a művelődéstörténet tantárgy. Az egyetemes művelődéstörténet végigvezeti a hallgatót a kultúra történetén, kiemelve azokat a társadalmi, eszmei, vallási, művészeti jelenségeket, amelyek az egyes korszakokra a legjellemzőbbek voltak. Az egyetemes fejlődési folyamatba ágyazva jelenik meg a magyar művelődéstörténet.

A tantárgy célkitűzése, hogy a hallgatók olyan emberközpontú gondolkodási módszert sajátítsanak el, amely lehetővé teszi a társadalom, a kultúra jelenségei közti összefüggések felismerését, szélesítve ezzel általános műveltségük alapjait. Biztos tudással kell rendelkezniük az európai kultúrát illető szakkifejezések és fontosabb nevek tekintetében, valamint fel kell ismerniük a főbb művészeti stílusirányzatokat. A gyakorlati tudás elsajátítása mellett kívánatos cél, hogy minél több hallgatóban megfogalmazódjék a műveltség és a további művelődés igénye.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

I. KONZULTÁCIÓ

A magyar műveltség kezdetei

Honfoglalás, kalandozások. Hitvilág, honfoglalás kori művészet

A középkor világképe és művészete I.

Államalapítás, a kereszténység felvétele

Nyelvemlékeink, az írás, az első irodalmi alkotások

A középkor világképe és művészete II.

Romanika és gótika

A kereszténység szimbolikája a művészetben

A szerzetesrendek kultúrtörténeti szerepe

II. KONZULTÁCIÓ

Az Anjou-kor

Történelmi folyamatok, irodalmi és művészeti alkotások (építészet, szobrászat)

Lovagi kultúra, szerzetesek, iskolák

A magyarországi reneszánsz művelődéstörténet értékei

Humanizmus és humanisták Zsigmond és a Hunyadiak korában

A reneszánsz ember világképe. Reneszánsz kultúra az irodalomban, az építészetben, a zenében

A reformáció

Történelmi, vallástörténeti előzményei

A reformáció irányzatai. Anyanyelvűség, iskolák, irodalmi alkotások

Az ellenreformáció kora. A barokk művészet

A barokk gondolat- és eszmevilága. Nevelési elvek. Irodalmi alkotások

A magyar felvilágosodás kora. A kulturális élet megélénkülése

A nyelvújítás társadalmi hatása

Nemzeti művelődésünk a reformkorban

Művészeti irányzatok a 19. század első felében: klasszicizmus, romantika

III. KONZULTÁCIÓ

Az 1848-as forradalmak és a bukást követő évtizedek a magyar művészetekben.

A magyar kulturális élet a szabadságharc bukásától a kiegyezésig

A romantika és a realizmus alkotásai hazánkban a dualizmus korában

Millennium kori építészet, művészet, a tudomány és technika fejlődése

Kulturális élet Magyarországon a XX. században

A határon túli magyar kultúra

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév írásbeli vizsgával zárul. A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás megszerzése, amelyért házi dolgozatot kell készíteni.

A házi dolgozat témája: Lakóhelyem turisztikai nevezetességei. Azaz a lakóhelyről vagy 20 km-es körzetében található nevezetességekről készült fényképek 4-5 soros képaláírással. ***A megyék városairól nem készülhet fénykép, ilyen esetben a lakóhely környezetében lévő kisteleplülések nevezetességeit kell ismertetni és bemutatni.***

A beadás határideje: 2015. november 28.

A minimum 20 fényképet a Moodle-rendszerbe kell feltölteni.

Szükséges a források pontos megjelölése (Ki fényképezte, hol, mikor...) **Internetről letöltött képért nem kaphat aláírást a hallgató.**

Az írásbeli vizsgán a tematikában megjelölt témakörök ismeretéről kell számot adni, illetve a beadott dolgozat témájában való jártasságot kell bizonyítani. A vizsgajegy kialakításában a két terület 70 (a kijelölt témakörök ismerete); illetve 30%-os (a házi dolgozathoz kapcsolódó ismeretek) arányban szerepel.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet

Osiris Kiadó, 1998.

Nemeskürty István: Kis magyar művelődéstörténet

Szent István Társulat, 1994.

B. Gelencsér Katalin (szerk.): Művelődéstörténet TKT

MMI-Mikszáth Kiadó, 1994.

Baksa Péter (szerk.): Szülőföldem szép határa

Hazánk Kiadó, 1999.

Benedek István: A tudás útja. Magyar Könyvklub, 1994.

Dienes István: A honfoglaló magyarok művészete. Budapest, 1980.

Domanovszky Sándor (szerk.): Magyar művelődéstörténet I-V.

Babits Kiadó, 1989.

Feuerné Tóth Rózsa: A reneszánsz építészet Magyarországon. Budapest, 1977.

Fügedi Erik (szerk.): Művelődéstörténeti tanulmányok a magyar középkorból.

Budapest, 1986.

A. J. Gurevics: A középkori ember vilásképe

Kossuth Kiadó, 1974.

Kovács Éva: Árpád-kori ötvösség. Budapest, 1974.

Kőszeghy Péter (szerk.): Magyar művelődéstörténeti lexikon (I.- VIII.). Balassi Kiadó, 2003.

Ódon Erdély Magvető Kiadó, 1986.

Szabó Júlia: A XIX. századfestészete Magyarországon. Budapest, 1985.

Tóth Melinda: Árpád-kori falfestészet. Budapest, 1974.

Zolnay László: Kincses Magyarország Magvető Kiadó, 1977.

A művészet története sorozat, Corvina

A múlt születése sorozat, Helikon

Az emberiség krónikája sorozat, Officina Nova

Győr, 2016. június 20.